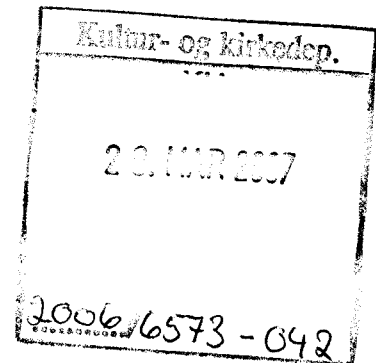

TROMS FYLKESKOMMUNE
Kulturetaten

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:

06/4194-11

Oppgis ved alle henv.

Løpenr.:

7405/07

Arkiv:

C60

SAKSARKIV

Saksbehandler:

Hilde Gaard

Tlf. dir.innvalg:

77 78 82 21

Dato:

26.03.2007

BIBLIOTEKREFORM 2014 - HØRINGSUTTALELSE

Vedlagt følger høringsuttalelsen fra Troms fylkeskommune som er høringsinstans til "Bibliotekreform 2014". Høringsuttalelsen var til behandling i Troms fylkesting 13.03.07. Uttalelsen er også sendt elektronisk til postmottak@kkd.dep.no.

Med vennlig hilsen

Ellen Østgård

ass. fylkeskultursjef/fylkesbiblioteksjef

Hilde Gaard
prosjektleder

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkestinget
Møtedato: 13.03.2007
Utvalgssak: 14/07

Resultat:

Arkivsak: 06/4194-10
Tittel: UTKAST TIL HØRINGSUTTALELSE - BIBLIOTEKREFORM 2014

Behandling:

Representanten Line Miriam Haugan, FrP, fremmet følgende forslag (1):

”Endring pkt 2.1 andre avsnitt

Etter:.....konsolideringene skjer etappevis.

Fylkestinget er av den klare mening at det ikke kan settes absolutte krav til de nye konsoliderte bibliotekene om minimum 6-8 årsverk og at de som har mindre enn 5 årsverk må konsolideres med andre kommuner. Dette betyr en rasering av tilbudet ute i distriktene og kan kun realiseres i de større byene. Fylkestinget ber om at antall årsverk må stå i forhold til størrelse på biblioteket, geografi, regionens tilbud for øvrig og bruken av biblioteket.”

Votering:

Forslag (1) enstemmig vedtatt.

Levekårskomiteens innstilling, med vedtatte endring, enstemmig vedtatt.

Vedtak:

HØRINGSUTTALELSE:

Bibliotekene har en unik posisjon som kunnskapsallmenning og demokratisk møteplass, og Fylkestinget understreker viktigheten av å ha en godt utbygd bibliotekjeneste som grunnlag for videreutviklingen av kompetansesamfunnet Troms.

For å utvikle morgendagens bibliotek i Troms, er det behov for større konsoliderte enheter (i et godt samhandlende regionalt nettverk), høyere kompetanse og flere digitale løsninger som bringer bibliotekjenestene direkte ut til studie- og arbeidsplasser og hjem til befolkningen.

Fylkestinget i Troms er positive til intensjonene i utredningen Bibliotekreform 2014, fordi det vil kunne bidra til at vi får et nødvendig løftet på området.

Fylkestinget i Troms ser viktigheten av å etablere et nettverk av bibliotek som samhandler på tvers av ulike eiere og forvaltningsnivå. Skal dette kunne gjennomføres, kreves det at det regionale biblioteknivået (dagens fylkesbibliotek) ivaretar

koordinerings-, samordnings- og utviklingsoppgavene som involverer flere forvaltningsnivå. I en eventuelt ny biblioteklov må det regionale biblioteknivået fortsatt lovfestes, og det forutsettes at dette blir en av oppgavene i et regionalt folkevalgt politisk nivå.

En stadig større andel tidsskrifter og publikasjon kommer nå bare i digital utgave. Kommersialisering av kunnskap krever nasjonale tiltak for å sikre tilgang til digitale kunnskapsressurser også utenfor store byer og utdanningsinstitusjoner.

Fylkestinget ønsker en klarere ansvars- og oppgavefordeling mellom forvaltningsnivåene enn det man har i dag, med et større og helhetlig ansvar lagt til et regional folkevalgt nivå. Fylkestinget ønsker regional styring med arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet (abm-feltet) og mener at et større regionalt ansvar på området vil bidra til strategisk samordning med andre samfunnsområder, ressursutnyttning og rom for fleksible, lokalt tilpassede løsninger.

Fylkestinget er overrasket over at samiske bibliotek tjenester ikke er nevnt i Del 1 Strategier og tiltak. For Nord-Norge er det av vesentlig betydning at samiske bibliotek tjenester styrkes, og at kvensk/finsk og russisk også ivaretas spesielt.

Målområde 1 – Innhold og tjenester

1.1 Tilby digitalt innhold og nettbaserte tjenester

Fylkestinget er positiv til videreutvikling av nasjonale fellestjenester og oppbyggingen av Norsk digitalt bibliotek. Dette må gjøres i et samarbeid med bibliotekene lokalt og regionalt og må sikres med nasjonal finansiering. Erfaringene som Troms har gjort med Katalogsøk Troms, som den første åpne regionale samsøkportalen, vil være verdifull i en videre nasjonal satsing.

Når det gjelder tilgang til digitale ressurser, er det nødvendig å etablere overordnede nasjonale løsninger i forhold til opphavsrett og betalingsdatabaser.

1.3 Utvikle nye digitale tjenester

Målet er at bibliotekene skal ligge i front i bruk av ny teknologi og levere gode digitale tjenester. Det forutsettes at grunnleggende infrastruktur bygges ut parallelt med at nye teknologiske løsninger og digitale tjenester prøves ut. Fylkesbiblioteket må fortsatt ha en rolle som samordner av IKT-løsninger i folke- og skolebibliotek.

Det er viktig å se bruk av ny teknologi og gode digitale tjenester i formidlingssammenheng. For barn, ungdom og unge voksne er det viktig at biblioteket kan nås og brukes gjennom de digitale kanalene de benytter. RSS, SMS, podcasts og mp3 er noen stikkord for digital formidling til disse målgruppene.

Fylkestinget er opptatt av at nye bibliotek tjenester også finnes tilgjengelig på samisk språk.

1.4 Videreutvikle biblioteket som læringsarena og læringsressurs

På grunn av sin desentraliserte struktur spiller folkebibliotekene en sentral rolle med å tilrettelegge tilbud for voksne under utdanning i distriktene.

Det er nødvendig å utvikle en samordnet strategi for å etablere en infrastruktur for etter- og videreutdanning i distriktene. I denne strategien vil folkebibliotekene inngå. Fylkestinget vil ha fokus på tverrfaglig samarbeid mellom utdanning, kultur og regionalutvikling for å få en systematisk satsing på lyd-/bildestudioer og bibliotek som

ressurser for kompetanseheving i distriktene.

1.6 Styrke bibliotekene som bidragsyttere til inkludering, integrering og mangfold

Samiske bibliotekstjenester må styrkes. Det innebærer at Samisk spesialbibliotek må styrkes som kompetansesenter i forhold til utviklingsarbeidet i folke- og skolebibliotekene. Det er et behov for å utvide og sikre det samiske bokbusstilbudet. Tilskuddsordningen til samiske bokbussar er blitt redusert etter at den ble overført til Sametinget. For at det skal være mulig å videreføre og vedlikeholde dagens aktivitet må tilskuddet økes. Både i Nord-Troms og Sør-Troms er det behov for utviding av virksomheten. Troms fylkeskommune vil utvikle den regionale samiske bibliotekstjenesten, i nært samarbeid med Sametinget.

Målområde 2 – Struktur og organisering

2.1 Styrke og utvikle de organisatoriske enhetene i Norgesbiblioteket

Fylkestinget mener det er behov for en organisatorisk reform for å etablere større bibliotek gjennom en forpliktende prosess. Det er en forutsetning av det opprettholdes en desentralisert struktur med fysiske biblioteksenheter i hver kommune. Det er en svakhet ved utredningen at den mangler kartlegging og konsekvensanalyse for det nye biblioteklandskapet.

Det må være åpent for flere og ulike samarbeidsmodeller. Det må være handlingsrom for ulike løsninger ut fra situasjonen lokalt og regionalt. Prosessen med konsolideringen må være fleksibel og ta høyde for at dette ofte trenger modning. Det må tillates at konsolideringene skjer etappevis. Fylkestinget er av den klare mening at det ikke kan settes absolutte krav til de nye konsoliderte bibliotekene om minimum 6-8 årsverk og at de som har mindre enn 5 årsverk må konsolideres med andre kommuner. Dette betyr en rasering av tilbudet ute i distriktene og kan kun realiseres i de større byene. Fylkestinget ber om at antall årsverk må stå i forhold til størrelse på biblioteket, geografi, regionens tilbud for øvrig og bruken av biblioteket.

Fylkestinget understreker at ansvaret for gjennomføringen av konsolideringsprosessen plasseres på fylkeskommunalt/regionalt nivå. Det regionale nivået skal i nært samarbeid med kommuner og bibliotekiere finne fram til egnede samarbeidsmodeller. Fylkesrådet i Troms vil utarbeide en strategisk bibliotekplan for Troms som vil bli behandlet i Fylkestinget i neste fylkestingsperiode.

2.2 Videreutvikle det fysiske biblioteket

Fylkestinget ønsker sterke regionale bibliotek med gode biblioteklokaler, hvor også bokbuss inngår. Mobile bibliotekstjenester må ses i sammenheng med den organisatoriske reformen for øvrig og utformingen av bibliotekplaner i regionene. Fylkestinget mener at det er mest formålstjenlig at det regionale biblioteknivået forvalter drifts- og investeringstilskudd til bokbussene.

2.3 Utvikle et brukerorientert og samarbeidende Norgesbibliotek

Det er viktig at bibliotekstjenester samordnes, slik at man får tilgang til tjenestene uavhengig av hvor man bor, studerer eller arbeider. Bibliotekloven må derfor endres slik at den pålegger alle offentlige bibliotek å delta i biblioteknettet, blant annet gjennom å yte fjernlån og dele kunnskap.

Et fremtidig regionalt folkevalgt nivå må selv kunne bestemme organisering av bibliotekstjenesten i regionen, og hvordan oppgavene skal ivaretas. Ulike regionale bibliotekoppgaver må ses i sammenheng. Fjernlån, samlingsutvikling og referansetjenester er tjenester som det regionale nivået yter i dag. Disse oppgavene må

sees i sammenheng med ansvaret for koordinering, veiledning og utvikling innenfor feltet. I dagens Troms og i framtidens regioner vil det være store avstander, og et fortsatt behov for å løse en rekke oppgaver regionalt.

Fylkestinget forutsetter at den frie låneretten, gratisprinsippet og kompetansekravet opprettholdes i en framtidig biblioteklov. For å ha en reell mulighet til å yte bibliotek tjenester til alle (inkludert mindre mobile grupper som barn, unge, eldre og funksjonshemmede), skal det etter Fylkestingets mening fortsatt være bibliotekenheter lokalt. Kommunene må derfor pålegges å ha en bibliotek tjeneste.

Måloområde 3 – Kompetanse og forskning

3.1 Fornye den samlede kompetansen i biblioteksektoren

For å øke kompetansen ved bibliotekene i fylket, må det utarbeides regionale kompetanseplaner med deltakelse fra det bibliotekfaglige miljøet ved Universitetet i Tromsø. I utviklingen av hospiteringsprogram er det viktig å involvere det regionale biblioteknivået som har gode kontakter internasjonalt og tradisjon for samarbeid over landegrensene. Troms fylkesbibliotek har lang tradisjon for samarbeid med Nord-Vest Russland.

3.2 Støtte faglig utvikling og kunnskapsdeling på tvers av og innenfor de ulike bibliotekfaglige områdene, og som ABM-samarbeid

Det bør avsettes sentrale forskningsmidler i regi av Norges forskningsråd spesielt for bibliotekområdet (tilsvarende Bibliotekforskningsprogrammet som ble avsluttet i 2001). Det forutsettes at det bibliotekfaglige miljøet ved Universitetet i Tromsø bidrar med relevant bibliotekfaglig forskning for landsdelen.

Økonomi

Gjennomføringen av Bibliotekreform 2014 betinger økte økonomiske ressurser til alle tre måloområdene. Innenfor de områder og oppgaver som regionnivået får ansvar for, må også de økonomiske virkemidlene følge med. Dette gjelder i særlig grad konsolideringsprosessen og kompetanseutvikling, hvor de økonomiske insentivene må forvaltes regionalt.

Et nytt regionalt, folkevalgt nivå og ABM-utvikling

Fylkestinget understreker at ABM-utvikling i sin nåværende form bør legges ned, og oppgavene overføres til et regionalt, folkevalgt nivå.”

Utskrift sendt til:

- Kulturretaten v/Hilde Gaard til oppfølging
- Fylkesråd for kultur, miljø og helse